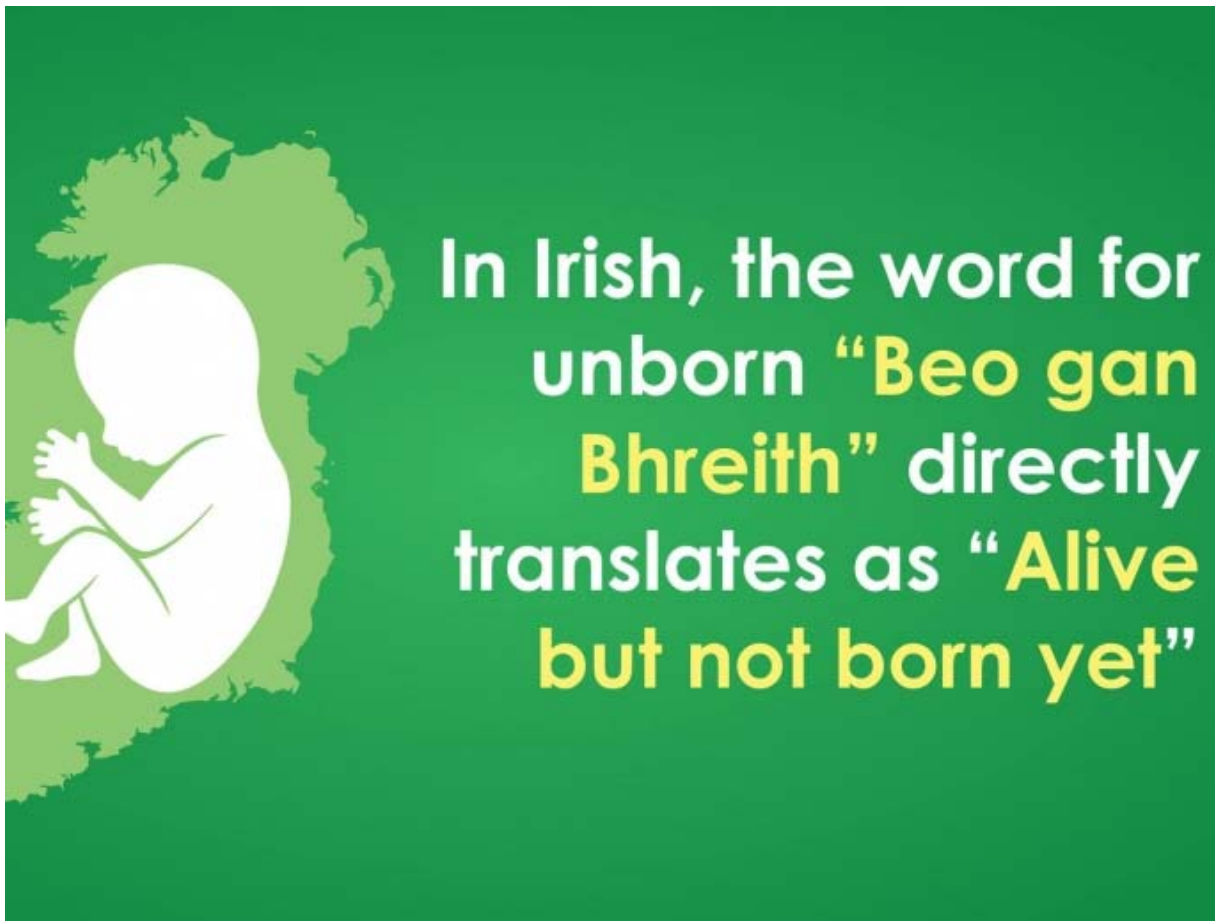

Irland, aborterna och åttonde grundlagstillägget.

Ordet för ofödd på iriska, ”Beo gan Bhreith”, översätts ordagrant med ”Lever, men är ännu inte född”.

Ledare: Om åttonde grundlagstillägget upphävs förlorar det ofödda barnet allt lagligt skydd.

Irländska röstberättigade gör sig i skrivande stund i ordning att den 25 maj gå till valurnorna och lägga sin röst i en fråga som en gång i tiden ansetts otänkbar i republiken Irland, nämligen att eventuellt rösta bort åttonde avdelningen i den irländska grundlagen, vilken fullt ut skulle legalisera aborterna i det övervägande katolska landet.

Åttonde grundlagstillägget röstades igenom på Irland 1983 med ett nationellt stöd på 67%. Det erkänner lika rätt till liv för modern och det ofödda barnet vilket innebär att aborter på Irland är olagliga utom i det fall då moderns hälsa är i farozonen. I en del av texten kan vi läsa: "Staten erkänner de oföddas rätt till liv och med vederbörlig hänsyn samma rätt för modern och garanterar i sina lagar att så långt det är praktiskt möjligt med bindande kraft respektera, försvara och hävda denna rätt."

Trycket är nu trettiofem år senare stort, både i och utanför Irland, att upphäva en lag som haft historiskt stöd i det irländska folket.

Ett "Ja" i folkomröstningen undanröjer inte bara en lag som ger lika skydd för både modern och barnet. Det släpper oss en process som abortförespråkare öppet säger kommer att leda till obegränsad abort upp till 12 havandeskapsveckan. Och det kommer inte att stanna där eftersom det finns planer på att göra abort laglig upp till omkring 24 veckan, då det ofödda barnet kan överleva utanför moderlivet, i sådana fall där moderns fysiska eller mental hälsa kan vara "hotad". Förenta Staterna är ett av sju länder som tillåter valfri abort efter 20 veckors havandeskap.

Den hemska verklighet som ett upphävande skulle innebära för de ofödda barnen avslöjades i mars i år när irländska Högsta Domstolen gav tillstånd till en folkomröstning som får gå av stapeln, trots argumentet att den skulle undanröja de ofödda barnens rättigheter.

Högsta Domstolen (Supreme Court) underkände ett tidigare utslag av en hovrättsinstans (High Court), som sagt att de ofödda barnen alltid har personliga rättigheter, och förklarade i stället utan omsvep att de ofödda barnens enda grundlagsskyddade rättighet till liv är rätten till liv enligt åttonde grundlagstillägget.

Irländska folket skulle genom ett upphävande av åttonde grundlagstillägget frånta de ofödda barnen allt lagstadgat skydd – enligt landets högsta domstolsinstans.

Lyckligtvis finns det många starka och väl insatta personer på Irland som låter sin röst höras för livets sak. De katolska biskoparna på Irland har uttalat sig men kan inte stå ensamma i kampen, bland annat därför att den biskopliga trovärdigheten fallit till låg nivå i landet eftersom många kyrkoledare inte lyckats ta itu med den kris som förorsakats av det sexuella utnyttjandet av barn.

Trots detta strider de irländska biskoparna för livets värdighet och gör det effektivt. Biskop Fintan Monahan av stiftet Killaloe utgav till exempel ett herdabrev den 4 maj i år i vilket han uppmanade de trogna att rösta "Nej" till upphävandet. Han noterade särskilt det ironiska i ett upphävande som marknadsförts i termer av medlidande och förbättrad hälsa i landet:

"Den hälsovård som både mödrar och nyfödda får på Irland hör till det bästa som kan fås här i världen när det gäller säkerhet, kompetens och kvalitet. Så som den är skriven erbjuder den irländska grundlagen beskydd och omvårdnad i lika mått för både kvinnorna och de ännu inte födda barnen. Varför skulle vi vilja ändra på denna noggrant utvecklade balans till nackdel för mamman eller barnet? [...] Vi tackar Gud för att den moderna sjukhusvården ger oss möjlighet att visa ömhet, omtanke och kärlek för både mor och barn. Jag, och många med mig, tycker det är närmast ofattbart och djupt sorgligt att man vill be oss att i grundlagen ta bort det ofödda barnets grundläggande rätt till livet, som är den mest fundamentala rätt som kan finnas." De katolska biskoparna har haft stöd av tiotusentals

irländska kvinnor och män som arbetat i månader för att skydda både de ofödda barnen och deras mödrar.

I mars deltog fler än 100 000 människor i ett *pro-life* möte i den irländska huvudstaden Dublin och katoliker och *pro-life* anhängare i hela landet har varit med i bönegrupper, novenor och möten på gräsrotsnivå och arbetat för att förstärka motståndet mot avskaffandet av tillägget. Deras arbete har varit verkligt heroiskt särskilt när man tänker på hur vinklat media framställt stödet för avskaffandet och hur massivt internationella pro-abort grupper med särskilda intressen varit, liksom en våg av kända personers namnunderskrifter.

Den irländska regeringen är i huvudsak för aborträttigheterna, till att börja med *Taoiseach* (statsministern, övers. anm.) själv, Leo Varadkar. Varadkar har förklarat sig dragen till personer av samma kön som han själv. Det har lett fram till att han spelade en nyckelroll i Irlands folkomröstning om samkönade "äktenskap" 2015. Han säger sig tidigare varit *pro-life* men också att hans åsikter "utvecklats över tid". Han har kampanjat intensivt för ett upphävande av lagen och hävdar "att folk själva måste ta ställning utifrån vad de får höra talas om och av medkänsla och empati. Jag vill att debatten ska föras på ett respektfullt sätt på båda sidor och att man aldrig ska gå in på person."

Här finns en viss ironi mot bakgrunden av att anhängare till "Nej" i folkomröstningen behandlats med hårda nypor i de flesta irländska och brittiska media. En skribent i *Irish Times* avvisade *pro-life* rörelsens "Älska båda" kampanj som "grymt förenklad". Internationella irländska kändisar, alltifrån rockbandet U2 till skådespelaren Liam Neeson, har också uttalat sig öppet till förmån för upphävandet som också Facebook och Google gjorde den 9 april, då de talade om att de inte skulle erbjuda någon annonsering kopplad till omröstningen.

Facebook har sagt att "Vår målsättning är enkel: vi vill hjälpa till så att vi får en fri, rättvis och transparent omröstning i denna viktiga fråga."

Det tillfälliga stoppet fick som effekt att de resurser som fungerade bäst för "Nej" sidan att få inflytande i röstandet – de digitala media – stängdes ner. Det har lett till fullständig obalans i jämförelse med regeringen, sekulära media och kändisar som pushar för "Ja" sidan.

Under dagarna fram till folkomröstningen visade opinionsundersökningarna ett jämt resultat med lite övervikt för "Ja" sidan, men med en hög procent – 18% - som inte bestämt sig. Alla analytiker har varit överens om att det skulle väga jämnt och att hela händelsen att försöka avskaffa grundlagstillägget skapat bittra klyftor i landet.

Om Irland röstar för aborterna räknas irländarna in i det växande antalet länder som en gång varit mycket katolska men som tagit till sig den västerländska sekulära världssynen med sådana konsekvenser som att familjeinstitutionen allt snabbare bryts ner, att folkmängden fortsätter att minska och att man vänjer sig vid en "slit och släng kultur" som påven Franciskus varnar för. Om Irland röstar "Nej" accepterar det irländska folket sin viktiga roll att tillsammans med Polen gå i spetsen för en livets kultur i Europa.

Frukterna av folkomröstningen är redan uppenbara. En kamp på djupet är på gång i Irland och framtida generationer kan blicka tillbaka och fråga sig hur deras land fångades in i en dödens kultur.

Inför den 25 maj skrev biskop Monahan i sitt herdabrev: "Vi ombeds säga vår mening i en avgörande fråga om liv och död i relation till det åttonde grundlagstillägget. Det är en fråga som har djupa moraliska och religiösa implikationer för oss alla och särskilt för det ofödda barnets rätt till liv. Det val vi gör kommer att forma vårt samhälle för framtidens generationer."

Vi ber för att Irland väljer att älska båda.

<http://www.ncregister.com/daily-news/ireland-abortion-and-the-eighth-amendment>

Källa: National Catholic Register; översättning i maj 2018, Göran Fäldt